

8. Бащенко М.І., Дубін А.М. Методологія і практика селекції корів-рекордисток та родин. – К.: Наук. світ, 2002. – 117 с.

ПОЛНОЦЕННОЕ КОРМЛЕНИЕ И РАЗДОЙ КОРОВ К РЕКОРДНОЙ ПРОДУКТИВНОСТИ. И.А. Гальчинская, А. И. Коваль, А.Н. Дубин

Исследовали влияние полноценности кормления на раздой коров к рекордной продуктивности.

Коровы-рекордистки, раздой, питательные вещества, концентрация энергии

THE VALUABLE FEEDING AND MILKING OF THE COWS FOR THE RECORD PRODUCTIVITY. I. Galschinska, A. Kowal, A. Dubin

The influence of the valuable feeding for the milking of the cows and the record productivity is researched.

Cows-recorded, milking, nutrients, concentration of energy

УДК 636.22/28.082.13

А.Д. ГЕККИЄВ, М.В. КОЗЛОВСЬКА

Державне дослідне господарство "Червоний Шахтар" Інституту тваринництва центральних районів УААН

Інститут тваринництва центральних районів УААН

ПЕРСПЕКТИВНІ РОЗГАЛУЖЕННЯ ЛІНІЙНИХ СТРУКТУР ЦЕНТРАЛЬНОГО ЗОНАЛЬНОГО ТИПУ СТВОРЮВАНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЧЕРВОНОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ

Проведено аналіз особливостей генеалогічного розгалуження використаних у породоутворювальному процесі бугаїв червоно-рябої голитинської, англєрської, червоної датської порід на вихідному маточному поголів'ї червоної степової худоби. Порівняно результати оцінки за продуктивністю нащадків по першій лактації з позитивними показниками.

Червона молочна порода, нащадки

© А.Д. Геккієв, М.В. Козловська, 2005

Розведення і генетика тварин. 2005. Вип 39.

Підвищення молочної продуктивності худоби значною мірою зумовлено генетичним потенціалом генофонду, що використовується, та розробкою удосконалених методів оцінки племінної цінності тварин [1]. Підвищення генетичного потенціалу продуктивності можливо завдяки виведенню високопродуктивних порід, типів, ліній, родин і навіть окремих тварин. Тому актуальною є проблема розробки ефективних методів виведення ліній та формування родин шляхом удосконалення методів добору, підбору, ранжування за племінною цінністю. Як зазначають І.В. Йовенко та Й.З. Сірацький [2], великомасштабною селекцією через використання кращого генофонду визначено коло селекційно-генетичних завдань, обов'язковою складовою яких є формування генеалогічної структури породи як складової її константності й основи подальшого поліпшення в наступних генераціях.

Такий системний підхід до поняття "породи" дає змогу розглядати її як біологічну систему, що складається з окремих підсистем: ліній, гілок, споріднених груп, родин [3]. Ці підсистеми є стабілізуючим фактором для розвитку породи в конкретних умовах середовища, а їхня диференціація на основі оцінки плідників за вимогами Інтербулу безпосередньо в екосистемі кожного регіону дає змогу розширити її генетичну різноманітність та фенотипні особливості [4].

Виходячи з цих передумов, слід вважати актуальними дослідження, які ставлять за мету формування генетичної структури окремих складових червоної молочної породи, до яких у першу чергу належать лінії та родини, в умовах Центрального Степу України.

Використовували популяційно-зоотехнічний метод досліджень.

Генеалогічна структура нової червоної породи, що створюється, досить складна і визначається наявністю двох типів (жирномолочного та голштинізованого), у створенні яких брали участь різні породи.

За результатами наших попередніх досліджень [5] визначено, що в голштинізованому типі найбільшого поширення набула генеалогічна лінія Рефлексн Соверінга 198998 (табл. 1). З бугаїв цієї лінії сформовано 7 споріднених груп, 12 гілок, до складу яких входить 36 бугаїв. За результатами оцінки перспективним

*1. Генезологічна структура масиву голштинських плідників,
використаних при створенні центрального зонального типу*

Заводські лінії, споріднені групи	Кількість	
	тілок	бугайів
Рігела 4939	4	15
Кавалера 1620273	4	20
Інгансера 343514	2	15
Хановера 162931	7	54
<i>Генезологічна лінія Рефлексин Соверінга 198998</i>		
Чіф 1427381	4	9
Мейпл 1430145	3	15
А.А. Маквіз 290516	2	3
Б.Х. Нагід 300502	1	4
Сітейшн 1599075	1	2
А.К.Деріман 1672325	1	3
О.О.Д. Елект Стар 361500	2	8
<i>Генезологічна лінія В.Айдіала 1013415</i>		
Елевейшн 1491007	2	5
<i>Генезологічна лінія С. Т. Рокіта 252803</i>		
М. Рокіт Кемп 302981	1	4
Р.Старлайт 308691	1	4
Екмі 93	1	5
<i>Лінія Р. Шайлімара 265607</i>		
Шайлімар Магнет 295865	2	2

виявився бугай Салон 19, що є онуком родоначальника спорідненої групи Дерімана 1672325. Споріднена група С.Р. Мейпла 1430149 розвиватиметься через Обрія 5946/2446 та Прелестного 3023.

З генезологічної лінії Рефлексин Соверінга 198998 виділено нову заводську лінію Рігела 4939. Мати родоначальника вирізнялась високою продуктивністю (в 11 років від неї за лактацію надоєно 11239 кг молока з вмістом жиру 4,3%). Продуктивність одержаних дочок за першу лактацію становила 5676 кг молока із вмістом жиру 3,9%. Нову лінію передбачено розвивати через внуків родоначальника Алена 76248801, Баяна 2597, Барабана 1444/5534, Зіркеля 4672/1244. Перспективним також визнано бугая Рольфа 8818, оціненого як поліпшувача за надоєм та вмістом жиру в молоці (рис. 1).

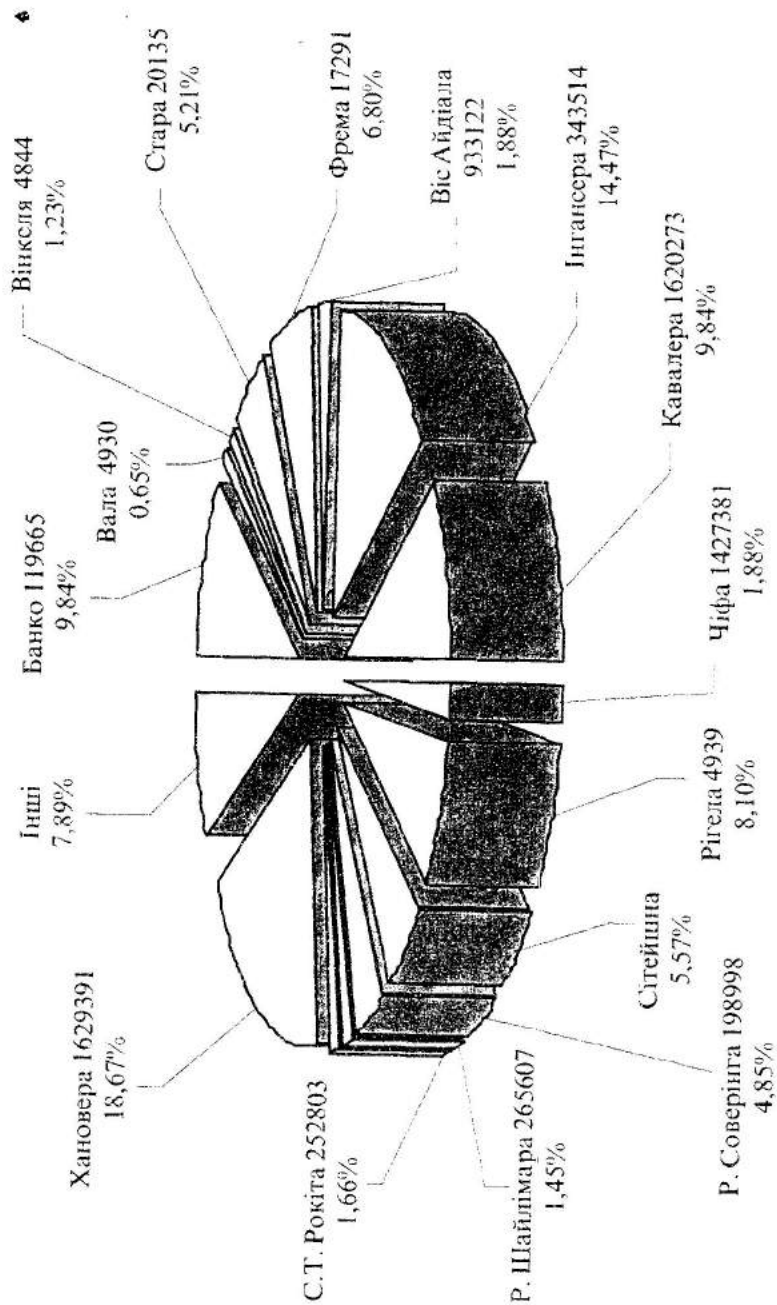

Рис. 1. Генетологічний склад маточної популяції

З генеалогічної лінії Монтвік Чіфтейна 95679 виділено найчисленнішу за кількістю бугаїв, що використовувалися в Дніпропетровському регіоні, заводську лінію Хановера 162931/9172. До її складу входять сім гілок та 54 бугаї.

Висока молочна продуктивність нащадків бугаїв Репса 401200, Мобі 378905, Діфенса 398831 дає змогу планувати їхнє використання у індивідуальному закріпленні за коровами биковиробничої групи для одержання продовжувачів. Гілку Мартховена 359743 необхідно розвивати через Пірата 5870, якого визнано поліпшувачем за надоем та жиром.

Лінія Сілінг Трайджун Рокіта 252803 представлена трьома спорідненими групами: Рокіт Кемп 302981, Екмі 98 та Р. Старлайт 308691. З останньої визначено родоначальника нової заводської лінії — Гленефтон Інгасер 343514, який є правнуком С.Т. Рокіта 252803. Нова лінія структурована на дві гілки, до яких віднесено 15 бугаїв. Найбільш продуктивними виявилися дочки бугаїв К. Глена 384337, А. Дугласа 394116, Чайсі 401238. За комплексом характеристик ця лінія має розвиватися через названих бугаїв, у тому числі за внутрілінійного її розведення, а названі бугаї будуть використовуватися в замовленому підборі для одержання продовжувачів лінії. Лінія Кавалера 1620273 розгалужена на чотири гілки, а саме: Кеймена Ред 1842371, Х.С. Кід Ред 1810994, В.Ф. Нед Бой 1806201 та І. Ді. Тонто Каваліє 22235, до складу яких входять 20 бугаїв. Гілку Кеймена Ред 1892371 планується розвивати через поліпшувача надоїв Тангенса 406595/180. Гілка Кід Ред 181099 отримає розвиток через плідника Логіка 18110994 та його синів Едгара 910 і Регала Ред 75. При створенні жирномолочного типу використовувались бугаї ліній Кадета 13184, Цирруса 16496, Фрема 17291, Банко 119665, Корбітця 16496, Стара 20135, Вала 4930. Частина поголів'я одержано від використання на голштинізованих коровах бугаїв червоної степової породи ліній Візита КГН-26, Міномета ОМН-765, Фукса ЗАН-11, Андалуза ОМН-324, Марка 2043-М.

Перспективною є споріднена група Ерлаухта 17390, виділена з лінії Фрема 17291. Вона знайшла своє поширення через бугаїв Аніса 4, Бутона 6, Судара 34. Дочки внука родоначальника Ерлаухта 6091 проявили найвищу продуктивність — 6428 кг молока. Тому від нього в племзаводі “Чумаки” одержано 12 си-

нів, які нині перебувають на оцінці за якістю нащадків. За результатами оцінки планується подальший розвиток цієї гілки. Співвідношення окремих генеалогічних розгалужень у масиві маточного поголів'я представлено в *табл. 2*.

2. Генеалогічний склад маточного поголів'я та його продуктивність

Лінія	Кількість корів		Продуктивність		
	голів	%	перша лактація		пожиттєвий надій, кг
			надій за 305 днів, кг	вміст жиру в молоці, %	
Банко 119665	136	10	5241	3,75	10369
Вала 4930	9	0,6	4890	3,97	6478
Вінкеля 4844	17	1,2	3827	3,78	8254
Стара 20135	72	5,2	5086	3,97	9091
Фрема 17291	94	6,8	5174	3,82	14089
Віс Айдіала 933122	26	1,9	4607	3,83	14626
Інгансера 343514	200	14,4	5234	3,87	11861
Кавалера 1620273	136	10	3882	3,75	13472
Чіфа 1427381	26	2,0	5723	3,89	21746
Рігела 4939	112	8,0	3736	3,81	27641
Сігейшина	77	5,5	5134	3,82	12763
Р. Соверінга 198998	67	5,0	4033	3,79	15985
Р. Шайлімара 265607	20	1,4	4277	3,74	27372
С.Т.Рокіта 252803	23	1,5	3970	3,66	15545
Хановера 1629391	258	18,7	5069	3,88	19902
Інші	109	7,8	4016	3,87	12057

Ці тварини виявилися і найбільш високопродуктивними. Висока молочна продуктивність нащадків бугаїв Репса 401200, Мобі 378905, Діфенса 398833 лінії Хановера 1629391 дає змогу планувати їхнє використання для одержання продовжувачів. Молочну продуктивність з рівнем надою понад 5000 кг молока мали корови лінії Стара 20135, Банко 119665 (*рис. 2*).

Отже, сформований центральний зональний тип червоної молочної породи має достатню розгалуженість на окремі структурні формування із специфічними фенотипними особливостями для подальшого розвитку та вдосконалення.

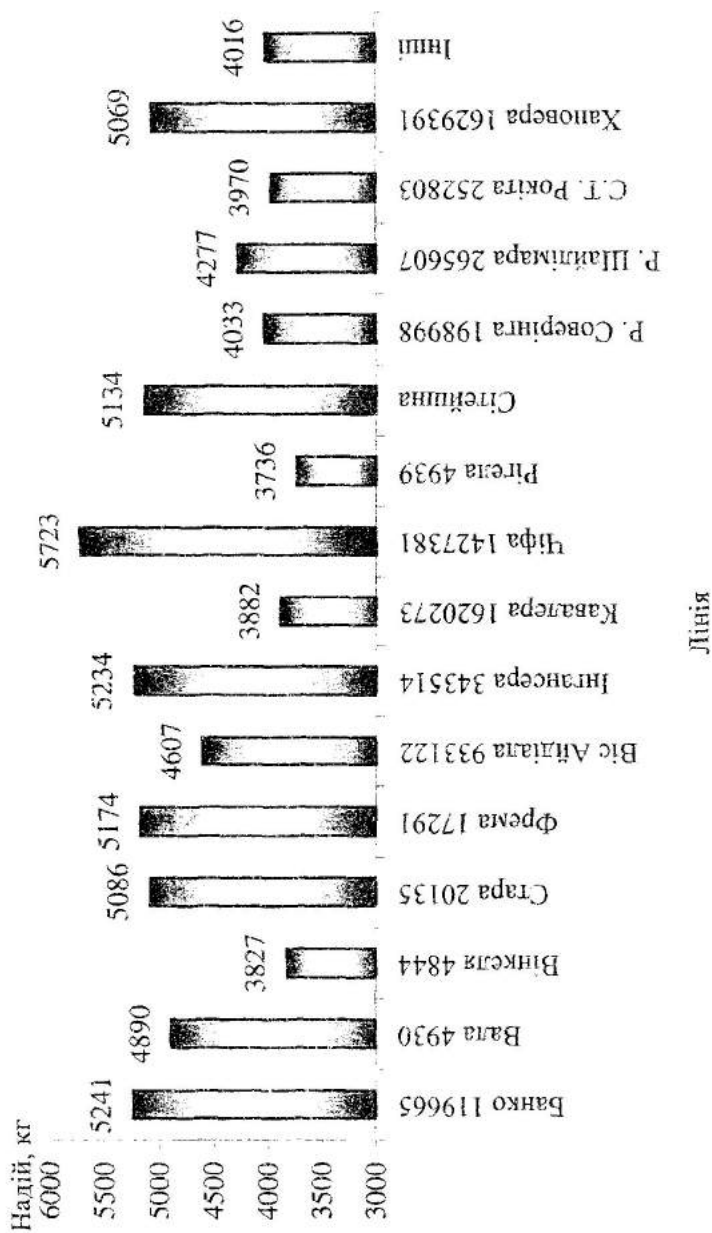

Рис. 2. Продуктивність маточного поголів'я за лініями та розгалуженнями

* 1. Басовский Н.З., Власов В.И. Информационные системы в селекции животных. – К.: Урожай, 1989. – 208 с.

2. Йовенко І., Сірацький Й. Ефективність оцінки і добору матерів та батьків бугаїв // Тваринництво України. – 2002. – № 2. – С. 22-23.

3. Генетико-популяційні процеси при розведенні тварин / М.В. Зубець, І.П. Петренко, Д.Т. Вінничук, А.П. Петренко. – К.: Аграрна наука, 1997. – 478 с.

4. Emanuelson U. International Interbull breeding values: How does it work // Holstein International. – 2002. – Vol. 9, № 12. – P. 8-9.

5. Програма селекційно-племінної роботи з вдосконалення великої рогатої худоби / Т.В. Мовчан, А.Д. Геккієв, М.В. Козловська, К.Ф. Різноюка, Л.В. Доценко // Програма селекції та розвитку тваринництва Дніпропетровської області. – К.: Видавничо-поліграфічний центр “Київський університет”, 2003. – С. 5-76.

ПЕРСПЕКТИВНЫЕ РАЗВЕТВЛЕНИЯ ЛИНЕЙНЫХ СТРУКТУР ЦЕНТРАЛЬНОГО ЗОНАЛЬНОГО ТИПА СОЗДАВАЕМОЙ УКРАИНСКОЙ КРАСНОЙ МОЛОЧНОЙ ПОРОДЫ.

А.Д. Геккиев, М.В. Козловская

Проанализированы особенности генеалогического разветвления быков-производителей, использованных в породосозидательном процессе красно-пестрой голштинской, англерской, красной датской пород на исходном маточном поголовье красного степного скота. Сопоставлены результаты оценки продуктивных качеств потомков по первой лактации с пожизненными показателями.

Красная молочная порода, потомки

PERSPECTIVE FORKS OF GENEALOGICAL STRUCTURE OF CENTRAL ZONAL TYPE OF THE CREATED UKRAINIAN RED MILK BREED. A.D. Gekkiev, M.V. Kozlovska

Analyzed features of genealogical fork of Red-and-White Holshtein and Angler sires used in a new red milk breed creation, the results of estimation are comparative after productivity of descendants on the first lactation and lifelong use.

Red dairy breed, posterity